

Kształtowanie się lateralizacji u dzieci w wieku 4-6 lat

Pierwsze trzy lata życia to czas kiedy mózg najintensywniej się rozwija i warto to wykorzystać! Z pewnością, część pomysłów wydała się Rodzicom oczywista ponieważ intuicja, własne doświadczenia, podpowiadają im, że idą dobrą drogą! Część mogła pomyśleć - że to za dużo, że dzieci mają jeszcze czas na edukowanie, że trzeba dać im swobodę. Oczywiście, każdy ma prawo tak myśleć. To zabawy, w które MOŻNA (choć nie trzeba) i WARTO bawić się z dziećmi, bo **aktywizują do działania lewą półkulę**, która jest takim językowym centrum dowodzenia (odpowiada za odbiór i tworzenie języka, czyli mowę).

Gdy dziecko podrośnie i pójdzie do szkoły, będzie można zbierać tego owoce! Nawet jak teraz wydaje nam się, że obojętne, w którą stronę maluszek rysuje koło, czy stawia prostą linię - to gdy zautomatyzuje ten ruch we właściwym kierunku już we wczesnym etapie, to w pierwszej klasie uniknie trudności w pisaniu i kłopotów z odczuciem. To naprawdę proste - jeśli **czujemy, że dziecko jest gotowe i chętne**, by się tego nauczyć - wystarczy mu kilka razy pokazać jak prawidłowo narysować np. pionową kreskę (prowadząc linię od góry do dołu), narysować z nim kierując jego rączką - proponując rysowanie na różnych formatach, różnymi narzędziami do pisania, uatrakcyjniając i zachęcając. To się naprawdę uda. Tylko my musimy uwierzyć, że chcemy nasze dziecko tego nauczyć.

Przypomnę jeszcze to, co bardzo ważne - **nigdy nie zmuszamy dziecka do używania prawej ręki, czy nogi ponieważ** (jak już wiemy) **dominacja stronna jest niezależna od woli dziecka**. Jedyne możemy inicjować zabawy, sytuacje zadaniowe zmuszające dziecko do użycia jednej z części ciała - ale **wybranej przez dziecko**. Stąd też pomysły na zabawy z łopatką, z wrzucaniem, nawlekaniem, kopaniem piłki itd. Rodzice mają mnóstwo świetnych pomysłów na taką stymulację - post miał za zadanie uświadomić im, że świetnie postępują i ich intuicja jest niezawodna!

Dziś będzie mowa o przedszkolakach w wieku 4 - 6 lat.

Badania pokazują, że prawidłowo rozwijające się dziecko na początku czwartego roku życia wykazuje już wyraźną preferencję jednej ręki, nogi, jednego oka i ucha (nie mam tu na myśli zakończonego procesu kształtowania się formuły lateralizacji - ostatecznie dzieje się to w wieku szkolnym).

Szybciej ujawniają nam się dzieci prawostronne, dzieci z lewostronną lub skrzyżowaną lateralizacją później.
Co teraz?

Od 4 roku życia dzieci powinny mieć zapewnione **ćwiczenia ułatwiające im zakończenie procesów związanych z ustaleniem dominacji stronnej oraz integrowanie umiejętności motorycznych i spostrzeżeniowych**.

WAŻNE! W wyniku ćwiczeń **nie dokonuje się zmiany preferencji określonej strony ciała**. Dziecko leworęczne na zawsze takim pozostanie - w wyniku ćwiczeń poprawić możemy jedynie mózgowie procesy analizowania bodźców, stworzyć nowe połączenia neuronalne, poprawić komunikację lewej i prawej półkuli mózgu. W ten sposób zapobiega się ewentualnym negatywnym konsekwencjom braku właściwej lateralizacji funkcji poznawczych.

Czyli?

Np. dzieci leworęczne powinny wykonywać wiele zadań doskonalących małą motorykę, ponieważ muszą rozpocząć naukę w szkole z wyrobionymi właściwymi nawykami dotyczącymi chwytania przyrządów do pisania, kierunku pisania pojedynczych znaków i ich sekwencji.

Należy również zwrócić uwagę - szczególnie u dzieci lewoocznych - na właściwy kierunek analizowania przestrzeni (od lewej do prawej).

Brak stymulacji **kierunkowości** może spowodować utrwalenie się błędnych mechanizmów spostrzegania i w konsekwencji doprowadzić do poważnych trudności dyslektycznych.

Pamiętajcie - jeśli macie wątpliwości, czy rozwój Waszego dziecka przebiega prawidłowo - **warto jak najszybciej skonsultować się ze specjalistą i pracować pod jego okiem!**

Co do ćwiczeń - zapytacie KIEEEEEEEEEEEEDY??? Kiedy to robić? Praca, dom, obowiązki, dzieci chodzą do przedszkola, na zajęcia, wszyscy zmęczeni - mają ochotę tylko na przytulaski, buziaczki i odpoczynek.

Ale pomyślcie też - przecież trzeba to robić! Przeczytaliśmy, że to jest ważne, nie mogę przegapić momentu.

Po pierwsze - **możecie być spokojni** - dzieci w przedszkolach wykonują wiele tego typu zadań, zabaw i aktywności. Panie Nauczycielki z pewnością dbają o ich rozwój należycie.

Po drugie - to co my Rodzice lubimy robić wspólnie z dziećmi - to grać w różne gry, zwłaszcza w weekend. Czasami nie wiemy co kupić na imieniny, urodziny, mikołaja, - dlatego też przekopałam swoje ulubione strony z pomocami edukacyjnymi i przygotowałam propozycje książek, gier, układanek, które są narzędziem do nauki i rozwoju:

- ➔ analizy i syntezy wzrokowej
- ➔ pamięci
- ➔ uporządkowania sekwencyjnego
- ➔ szeregowania
- ➔ wyszukiwania różnic
- ➔ uporządkowania linearnego
- ➔ odwracania wzorów
- ➔ grafopercepcji
- ➔ nauki czytania

Jeśli ktoś lubi przygotowywać własne pomoce do zabawy lub też nie chce wydawać pieniędzy - może zainspirować się pomysłem na grę przygotowując np. etykiety z figurami, kolorami, sylabami i tylko skorzystać z instrukcji.

Z pewnością macie w domach ciekawe gry, które mogłam przegapić - zachęcam do komentowania i dzielenia się z nami swoimi pomysłami!

CZYTANIE

NAZWA	OPIS	CO ROZWIJAMY?	NAZWA	OPIS	CO ROZWIJAMY?
Kocham czytać seria I Wyd. Edukacyjne	Seria 18 zeszytów do wczesnej nauki czytania autorstwa prof. Jagody Cieszyńskiej. W pakiecie otrzymujemy również „Poradnik dla rodziców i nauczycieli”, który przystępnie, krok po kroku, wyjaśnia jak pracować z książeczkami z serii.	Pozwala dziecku: <ul style="list-style-type: none"> • poznać wszystkie litery polskiego alfabetu, • wcześniej rozpocząć naukę czytania, • zwiększać zasób słownictwa, • opanować sztukę czytania ze zrozumieniem, • nauczyć się w przyszłości pisać trudnych wyrazów.	Kocham czytać seria II Podróże Jagody i Janka Wyd. Edukacyjne	Seria 12 książeczek to doskonały sposób na ćwiczenie umiejętności czytania ze zrozumieniem i nabywanie nawyku samodzielnego uczenia się. Czytanie tekstów zawierających terminy geograficzne i historyczne jest pierwszym krokiem do przyswojenia treści z podręczników szkolnych. Do zestawu jest dołączona gra planszowa „Wycieczka do Włoch”.	Pozwala dziecku: <ul style="list-style-type: none"> • wcześniej rozpocząć naukę czytania, • zwiększać zasób słownictwa, • opanować sztukę czytania ze zrozumieniem.
					

<p>NAZWA</p> <p>Kocham czytać seria III Jagoda i Janek podróżują po Polsce Wyd. Edukacyjne</p>	<p>OPIS</p> <p>Seria 18 książeczek, które opowiadają o polskich miastach, ważnych historycznie miejscach, interesujących przyrodniczo zakątkach naszej ojczyzny, regionalnych potrawach i tradycjach. Są znakomitą zachętą do podejmowania ciekawych tematów rozmów, samodzielnego stawiania pytań przez dzieci i wspólnego poszukiwania odpowiedzi. To czytanie i nauka przez bardzo ciekawą zabawę. Do zestawu dołączona jest dwustronna kolorowa mapa Polski.</p>	<p>CO ROZWIJAMY?</p> <p>Pozwala dziecku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wcześniej rozpocząć naukę czytania, • zwiększać zasób słownictwa, • opanować sztukę czytania ze zrozumieniem. 	<p>NAZWA</p> <p>„Puma Pimi” Wyd. WIR</p>	<p>OPIS</p> <p>Seria 8 książeczek, które są dostosowane do metody nauki czytania prof. Jagody Cieszyńskiej. Teksty są oparte wyłącznie na sylabach. Treść opowiadań została dostosowana do kolejnych etapów nauki czytania. Pimi to mała puma, z którą dziecko przeżyje wiele zabawnych przygód. Odwiedzi pustynię, morską plażę, zbuduje dom i wybierze się w podróż samolotem. I co najważniejsze – przeczyta o tym samodzielnie.</p>	<p>CO ROZWIJAMY?</p> <p>Pozwala dziecku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wcześniej rozpocząć naukę czytania, • zwiększać zasób słownictwa, • opanować sztukę czytania ze zrozumieniem.
<p>NAZWA</p> <p>Bajki i legendy - Seria „Czytam Mamie i Tacie” Centrum Metody Krakowskiej</p>			<p>NAZWA</p> <p>Przedszkolak kocha czytać. Elementarz Wyd. Edukacyjne</p>		
<p>OPIS</p> <p>Seria komiksów dla dzieci, które już potrafią samodzielnie przeczytać krótkie teksty, ale także dla małych, które uczą się słuchać, rozumieć i opowiadać. Legendy opiewane w wersji komiksowej są dostosowane do percepcji współczesnych dzieci oraz bliższe ich codziennym doświadczeniom, przeżywanym emocjom. W serii znajdziemy książeczki pt.: „Śpiąca Królewna”, „Smok Wawelski”, „Poznańskie Koziołki”, „Czerwony Kapturek”, „Brydki Kaczątko”, „Wars i Sawa”, „Kot w butach”</p>			<p>OPIS</p> <p>Na początku dzieci uczą się czytać samogłoski i wyrazy globalne. Uświadamia dzieciom, że czytanie jest łatwe i przyjemne. Na kolejnym etapie poznają sylaby - czytając samodzielnie teksty, dokonują syntezy sylabowej. Pracując z Elementarzem dzieci opisują zdarzenia, rozpoznają uczucia bohaterów, interpretują znaczenia zapisanych w dymkach samogłosek i sylab. Wypracowuje to gotowość do nauki czytania - uczy prawidłowej techniki (np. zasady „od lewej do prawej”) oraz pokazuje, że każdy zapis ma swoje znaczenie, czyli odniesienie do rzeczywistości.</p>		
<p>NAZWA</p> <p>Moje sylabki w przedszkolu. Cwiczenia wspomagające naukę czytania Wyd. WIR</p>			<p>NAZWA</p> <p>Moje układanki Wyd. WIR</p>		
<p>OPIS</p> <p>To zeszyt, z którym dzieci uczą się czytać metodą sylabową. Kolorowa szata graficzna, naklejki i różnorodne zadania wspomagają naukę odczytywania sylab, a następnie wyrazów i prostych zdań. Dzieci uczą się również zapisu sylab (wielkie litery), kolorują, wyszukują i łączą. Pracując z ćwiczeniami, dzieci uczą się czytać sylabami otwartymi. Aby usprawnić ten proces musimy unikać głoskowania (nazywania spółgłosek w izolacji, bez samogłoski)! Liczba str. 80 Format: A4</p>			<p>OPIS</p> <p>To pomoc edukacyjna dla dzieci uczących się czytać. Zestaw zawiera materiał podzielony zgodnie z kolejnymi etapami symultaniczno-sekwencyjnej metody wczesnej nauki czytania prof. Jagody Cieszyńskiej. Układanki to wyróżnia specyficzna konstrukcja, dzięki której dorośli może uczyć dziecko czytania poprzez wykonywanie różnych ćwiczeń. W pakiecie otrzymujemy książeczkę, w której znajdziemy informacje na temat tego, w jaki sposób korzystać z układanki, a także w jakiej kolejności prezentować dziecku kolejne jej elementy i funkcje. Cała seria liczy 4 zestawy. W skład każdego kompletu wchodzi następujące elementy: 1. Obrazek 2. Przecięty obrazek z podpisem 3. Podpis – cały wyraz do czytania globalnego 4. Sylaby – wyraz rozcięty zgodnie z podziałem na sylaby</p>		
<p>NAZWA</p> <p>Co mówi? Samogłoski i onomatopeje Wyd. WIR</p>			<p>NAZWA</p> <p>KUKU SYLABOWE Wyd. WIR</p>		

UKŁADANKI

Układanki lewopółkulowe pozwalają przeprowadzić ćwiczenia polegające na naśladowaniu wzoru ułożonego przez rodzica, układaniu wzorów z pamięci oraz na układaniu wzorów prezentowanych na tablicach. Pozwalają również uczyć dokonywania kategoryzacji, a także ćwiczyć układanie wzorów sekwencyjnych. Sposób układania wzorów z kart trenuje ważne w rozwoju dziecka funkcje poznawcze:

- naśladownictwo,
- percepcję wzrokową,
- myślenie przestrzenne,
- linearnie przetwarzanie informacji,

- koncentrację uwagi,
- pamięć,
- planowanie działania.

Ważne - układamy od lewej do prawej i od pierwszych rzędów (z góry na dół).

NAZWA	OPIS	CO ROZWIJAMY?	NAZWA	OPIS	CO ROZWIJAMY?
Układanki lewopółkulowe Centrum Metody Krakowskiej	Zestaw służy do stymulacji lewopółkulowego przetwarzania sekwencji wzorów. Pozwala przeprowadzić ćwiczenia polegające na naśladowaniu wzoru ułożonego przez rodzica, układaniu wzorów z pamięci oraz na układaniu wzorów prezentowanych na tabliczkach. Ponadto pozwala uczyć dokonywania kategoryzacji, a także ćwiczyć układanie wzorów sekwencyjnych. Zestaw zawiera 25 kwadratów z tworzywa (11 czerwonych, 10 zielonych, 4 niebieskie) oraz książeczkę z wzorami do układania. Do układanek dołączona jest także instrukcja z propozycjami ćwiczeń.	Pozwala dziecku rozwijać: <ul style="list-style-type: none"> • pamięć, • analizę i syntezę wzrokową, • uczyć logicznego myślenia, • naśladowanie i tworzenie sekwencji, • dokonywania kategoryzacji, • przygotować do nauki czytania. 	Układanki lewopółkulowe Trojkaty Centrum Metody Krakowskiej	Zestaw służy do stymulacji lewopółkulowego przetwarzania sekwencji wzorów. Zestaw pozwala przeprowadzić ćwiczenia polegające na naśladowaniu wzoru ułożonego przez rodzica, układaniu wzorów z pamięci oraz na układaniu wzorów prezentowanych na tabliczkach. Książeczki przedstawiają te same wzory, jednak w pierwszej są one zaznaczone konturami, dzięki czemu książeczki prezentują wzory o różnych stopniach trudności . Zestaw zawiera 19 trójkątów z tektury oraz dwie książeczki z wzorami do układania - jedna z konturami, druga bez. Każda książeczka to 37 wzorów. Do zestawu dołączona jest również instrukcja.	Pozwala dziecku rozwijać: <ul style="list-style-type: none"> • pamięć, • analizę i syntezę wzrokową, • uczyć logicznego myślenia, • naśladowanie i tworzenie sekwencji, • dokonywania kategoryzacji.
					

NAZWA	OPIS	CO ROZWIJAMY?	NAZWA	OPIS	CO ROZWIJAMY?
Mozaika Zaszzyfrowane obrazy Askato	Zestaw 175 kolorowych klocków, z których dziecko może stworzyć przepiękne arcydzieła. Wszystkie części są bezpieczne, zaprojektowane w taki sposób, by pobudzić wyobraźnię, a także wspomagać funkcje ruchowe i manualne u dziecka. Zabawa rozwija kreatywność, uczy wytrwałości i koncentracji. Mozaika daje wiele możliwości do ćwiczeń, pozwala lewopółkulowo przetwarzać sekwencje wzorów.	Pozwala dziecku trenować: <ul style="list-style-type: none"> • naśladownictwo, • analizę i syntezę wzrokową, • myślenie przestrzenne, • linearnie przetwarzanie informacji, • koncentrację uwagi, • pamięć, • planowanie działania. 	Magiczny Trójkąt Wyd. Arson	Magiczny trójkąt to układanka edukacyjna rozwijająca funkcje wzrokowe, która przygotowuje do szybkiego przeprowadzania analizy bodźców wzrokowych, włącza w swój zakres ćwiczenia myślenia, pamięci. Magiczny trójkąt jest materiałem symbolicznym, abstrakcyjnym. Zestaw figur łączy się, by w konsekwencji mógł powstać trójkąt. Pomimo, iż dziecko może dostrzegać podobne elementy w życiu codziennym, należy takie obrazy, uczynić przedmiotem świadomego uczenia. W przyszłości będzie to ważne dla rozumienia symbolicznej funkcji języka, jak i dla nauki czytania i pisania. Zestaw zawiera 36 wzorów do układania z różnym stopniem trudności, instrukcją.	Pozwala dziecku rozwijać: <ul style="list-style-type: none"> • pamięć, • analizę i syntezę wzrokową, • logiczne myślenie.
					
Układanki lewopółkulowe Canoe Oliwka	Na początku dzieci uczą się czytać samogłoski i wyrazy globalne. Uświadamia dzieciom, że czytanie jest łatwe. Stworzone na podstawie wieloletnich doświadczeń w pracy terapeutycznej z dziećmi. Sposób układania wzorów z kart trenuje ważne w rozwoju dzieci funkcje poznawcze. Kartoniki świetnie nadają się też do rozwijania kreatywności dzieci, które realizują swoje własne pomysły. Zestaw zawiera 60 kartonowych żetonów i 6 dwustronnych plansz z 34 wzorami.	Pozwala dziecku trenować: <ul style="list-style-type: none"> • percepcję wzrokową, • myślenie przestrzenne, • linearnie przetwarzanie informacji, • koncentrację uwagi, • pamięć, • planowanie działania 	Symultaniczno-sekwencyjne układanki Centrum Metody Krakowskiej	Układanki symultaniczno-sekwencyjne stymulują pracę zarówno prawej jak i lewej półkuli wykorzystując jednocześnie procesy uwagowe. Zadanie wymaga właściwego ułożenia kostki w przestrzeni tak, aby wybrać ścianę przedstawiającą odpowiedni element. Jednocześnie konieczne jest wyodrębnienie składających elementów ze wzory przedstawionego w książeczce oraz analiza ich linearnego ułożenia. Wykonanie ćwiczenia angażuje również procesy związane z dokonywaniem rotacji mentalnych.	Pozwala dziecku: <ul style="list-style-type: none"> • stymulować pracę lewej i prawej półkuli. • Pozwala dziecku trenować: <ul style="list-style-type: none"> • naśladownictwo, • percepcję wzrokową, • myślenie przestrzenne, • linearnie przetwarzanie informacji, • koncentrację uwagi.
					

NAZWA	OPIS	CO ROZWIJAMY?
Gry sylabowe 3w1 Wyd. WiR	Zadania z tej serii usprawniają procesy myślowe, rozwijają podstawowe funkcje umysłowe, rozwijają lewopółkulowe poznawcze umiejętności oparte na strategiach symultanicznych (prawopółkulowych) i sekwencyjnych (lewopółkulowych). Zawiera 26 plansz formatu A5, 9 plansz puzzlowych, 212 elementów, instrukcję ćwiczeń.	Pozwala dziecku: <ul style="list-style-type: none"> • rozwijać pamięć, • doskonalić analizę i syntezę wzrokową oraz słuchową, uczyć logicznego myślenia, naśladowania i tworzenia sekwencji, • przygotowują do nauki czytania i pisania.
		

SEKWENCJE

Odzwierciedlają porządek znaków językowych, zarówno pisanych, jak i mówionych: pozwalają poznawać regułę, ćwiczą dostosowywanie się do niej, są także przygotowaniem do nauki pisania i czytania, ponieważ kształtują porządkowanie świata od lewej do prawej.

Dodatkowo ćwiczą koncentrację uwagi.

Sekwencje mogą być dwuelementowe, trzy..., cztero...

Mogą być rysowane na kartce, przyklejane;

układane z nakrętek, spinaczy, kredek;

Mogą to być kolory, figury, kształty, obrazki rzeczowników, samogłoski.

To co ważne - pamiętamy, że trzeba układać je linearnie → od lewej do prawej.

Kolejność proponowanych ćwiczeń:

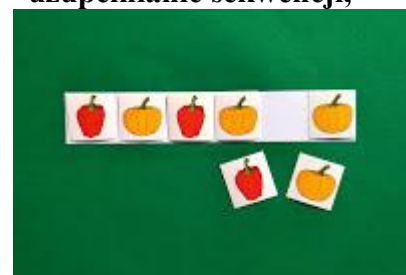
- naśladowanie sekwencji,

- kontynuowanie sekwencji,

- uzupełnianie sekwencji,

- samodzielne układanie sekwencji.

Jak widzicie, pomoce można przygotować samodzielnie lub wykorzystać przedmioty, które mamy domu - gdyby jednak ktoś chciał zakupić gotowy zestaw etykiet, poniżej kilka propozycji:

NAZWA	OPIS
SEKWENCJE 1 2 Centrum Metody Krakowskiej	Każdy z zestawów zawiera 80 kartoników. 10 wzorów po 8 sztuk. Do zestawu dołączona jest również instrukcja z propozycjami ćwiczeń.

NAZWA	OPIS
SZLACZKI I RYTMY Adamigo	Zestaw zawiera: - 4 dwustronne plansze - 108 dwustronnych etykiet (24 różne 9 elementowe komplety)

SZEREGI

Szereg jest ciągiem elementów ustawionych obok siebie w linii prostej. Podczas konstruowania szeregów do ćwiczeń stymulujących muszą być uwzględnione następujące cechy:

- rosnąca wielkość (od najmniejszego do największego),
- malejąca wielkość (od największego do najmniejszego),
- stopniowe domykanie rysunku,
- rosnąca intensywność barwy.

Ćwiczenia pomagają dzieciom pokonać trudności z odczytywaniem zasad, powtarzaniem elementów w odpowiedniej kolejności, zachowaniem kierunku od lewej do prawej, a więc przygotowują do nauki czytania i pisania.

NAZWA	OPIS
SZEREGI 1 2 Centrum Metody Krakowskiej	Zestaw zawiera 64 elementy o wymiarach 6x6cm. Umożliwia wykonywanie ćwiczeń polegających na kontynuowaniu szeregów i uzupełnianiu szeregów. Aby by wykonać ćwiczenia polegające na naśladowaniu szeregów, należy zaopatrzyć się w dwa komplety elementów.

NAZWA	OPIS
Małe Większe Największe Adamigo	Zestaw zawiera: - 40 elementów (8 kompletów po 5 puzzli). Zadaniem dzieci jest ułożenie zwierzątek od najmniejszego do największego.

NAZWA	OPIS
SZEREGI I RELACJE Arson	Zestaw zawiera: - 300 elementów teksturowych, - 60 pasków wzorcowych, - instrukcję ćwiczeń.

HISTORYJKI OBRAZKOWE

Praca z historyjką obrazkową pozwala ćwiczyć umiejętność dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych oraz czasowych. Uczy linearnego uporządkowania sekwencji zdarzeń (układamy obrazki zawsze od lewej do prawej), dostrzegania relacji pomiędzy nimi. Rozwijają zdolność narracji u dziecka, rozwijają mowę, wzbogacają słownictwo. Ważne, aby dziecko werbalizowało związki przyczynowo-skutkowe, a nie tylko analitycznie opowiadało treść kolejnych obrazków.

Drugie ćwiczenie pozwala dziecku zdobyć umiejętność konieczną do prawidłowego czytania książek, która jest niezbędna podczas omawiania lektur szkolnych. Polega ono na układaniu historyjki obrazkowej, a następnie opowiadanie jej **bez patrzenia** na obrazki (chodzi o odtwarzanie sekwencji zdarzeń z pamięci).

Można też znaleźć w sklepach i zakupić piękne graficznie historyjki obrazkowe. Kilka propozycji:

NAZWA	OPIS
HISTORYJKI OBRAZKOWE Wyd. Harmonia	W każdej lekcze znajdziemy zeszyt A5 z instrukcją 21 kolorowych plansz i kieszonki do wkładania. Układanie obrazków dzieci będą postrzegały jako dobrą zabawę. Rozbudzona ciekawość i chęć poznania dalszej części historyjki będą motywowały do wykonania zadania. Największą zachętą będzie końcowy efekt – duża ilustracja, która powstanie po odwróceniu poprawnie ułożonych obrazków.

NAZWA	OPIS
OPOWIEM CI MAMO Wyd. Alexander	Zestawy składają się z 40 obrazków tworzących 10 serii tematycznych po 4 obrazki.

NAZWA	OPIS
ALE HISTORIA! Wyd. Adamigo	W skład zestawu wchodzi 24 plaketki, z których można ułożyć 6 historyjek, 6 kompletów 4 –elementowych puzzli oraz instrukcja.

NAZWA	OPIS
Opowiem Ci... gra edukacyjna Wyd. Alexander	Dzieki grze dzieci uczą się rozumienia następstw czasowych i logicznego myślenia, doskonałą sposobem na analizę wzrokową, rozwijają wyobraźnię i kreatywność. 64 kartonki tworzą 16 historyjek obrazkowych, z których każda składa się z 4 obrazków. Zadaniem graczy w ramach głównych wariantów gry jest w różny sposób ułożyć obrazki i stworzyć na ich podstawie opowiadanie. Zawartość pudełka – 32 dwustronne tabliczki, dwustronna plansza, pionek, kostka, instrukcja.

PUZZLE

Dziecko powinno składać obrazek z części - trzech, czterech i więcej. Oprócz prostych linii cięcia, wprowadzamy skośne.

Można wykorzystać do tego celu pocztówki, obrazki z gazet, plakaty, strony z kolorowanek - im większa różnorodność materiału porzucanego - tym większa frajda dla dziecka.

ĆWICZENIE RUCHÓW PRECYZYJNYCH

- nawlekanie koralików (coraz mniejszych),
- wrzucanie klocków w otwory. Konieczne są zmiany ustawień tych otworów - obracamy trzymany pojemnik z wąskim otworem - dziecko musi doskonalić ruchy nadgarstka i koordynację wzrokowo-ruchową.

ĆWICZENIE UMIEJĘTNOŚCI ODWRACANIA FIGUR W PRZESTRZENI

Umiejętność czytania, dokonywania działań arytmetycznych, nauka geometrii, a nawet odczytywanie planów i map opiera się na zdolności odwracania figur, przedmiotów, wzorów na płaszczyźnie i w przestrzeni.

Dzieci z zaburzonymi procesami formowania się dominacji stronnej i dzieci leworeczne oraz ze skrzyżowaną lateralizacją mają duże kłopoty z opanowaniem umiejętności rozpoznawania znaków (liter i cyfr), które są odwrócone w płaszczyźnie pionowej i poziomej np.

• A - Y	• M -	• 2 - 5
• M - W	• u - n - r	• 6 - 9
• b - d	• a - e	• 21 - 12
• PA - AP	• o - c	• 36 - 63

Ćwiczenia rozpoczynamy od materiału konkretnego. Pokazujemy dziecku maskotkę, myszkę, czy lokomotywę do której przyczepiamy dymek z waty. Następnie odwracamy przedmiot względem osi pionowej zwracając uwagę dziecka, na to jak zmienił się obraz - jak zmienił się dym, w którą stronę zwrócony jest ogonek myszki.

Wykonujemy ruch dłonią, aby pokazać ruch odwracania i uzmysłowić dziecku, jak zmienia się wygląd naszej dłoni po odwróceniu.

Do tych wizualizacji trzeba często wracać, by dziecko uświadomiło sobie zmianę wyglądu przedmiotu oglądanego "z drugiej strony". Później przechodzimy do pracy ze wzorami.

Polecam pomoc prof. Jagody Cieszyńskiej "Kocham się uczyć - odwracamy obrazki, aby dziecko kochało czytać, nie bało się geometrii i czytania mapy na lekcjach geografii".

W teczce znajdziemy instrukcje w jaki sposób korzystać z tej pomocy.

STYMULOWANIE ROZWOJU MAŁEJ MOTORYKI

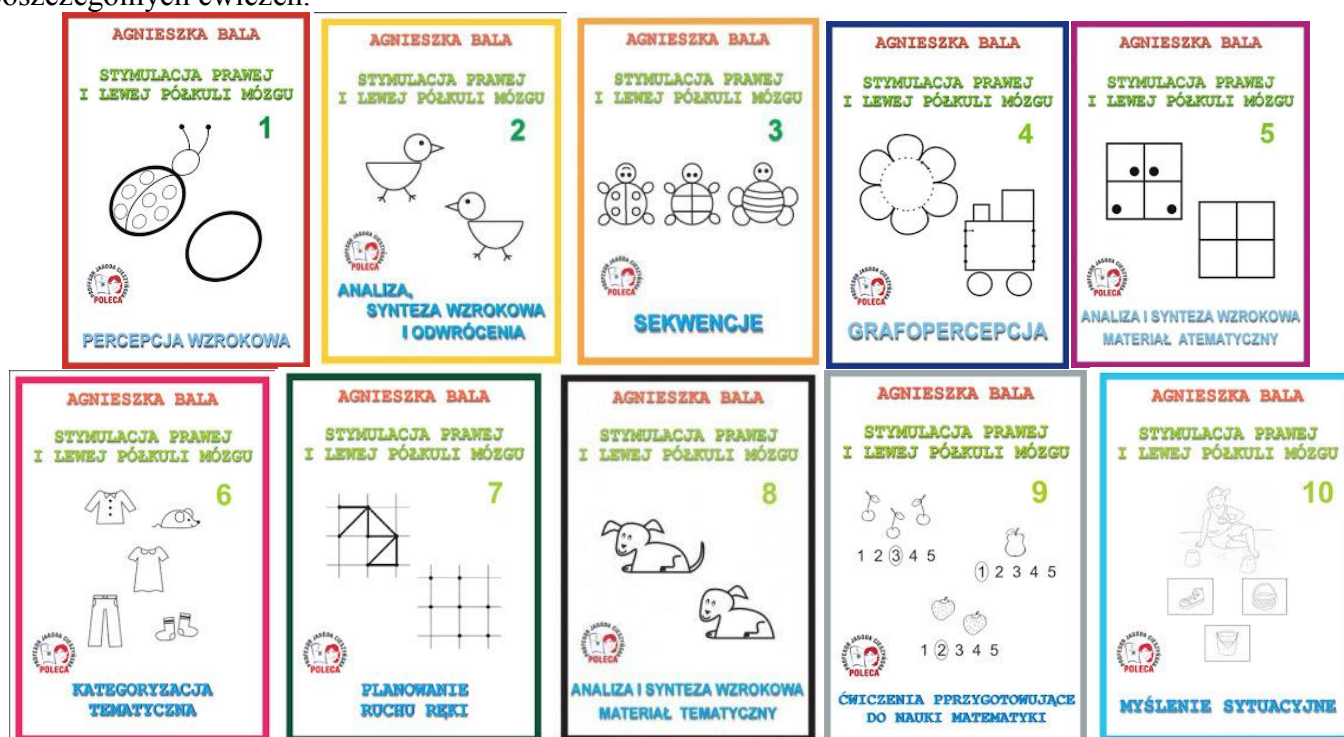
- kolorowanie,
- rysowanie po śladzie,
- rysowanie wzorów literopodobnych,
- odwzorowywanie figur geometrycznych,
- rysowanie labiryntów.

Warto zdawać sobie sprawę z tego, że dzieci mające trudności motoryczne nie lubią ćwiczeń z tego zakresu - dlatego ważne jest, by je urozmaicać i wykorzystywać różnorodne narzędzia np. tablic, pojemników z piaskiem, folii i pisaków, szyb, znikopisów.

Polecam zeszyty ćwiczeń, których autorką jest p. Agnieszka Bala.

Zawarte w nich zadania rozwijają umiejętności wzrokowe, motoryczne, sekwencyjne, pamięć, koordynację wzrokową.

Wydawnictwo wydało 10 części tych ćwiczeń. W środku znajdziemy instrukcje wykonywania poszczególnych ćwiczeń.

Bibliografia:

"Wczesna interwencja terapeutyczna" J. Cieszyńska, M. Korendo

"Kocham się uczyć - odwracamy obrazki, aby dziecko kochało czytać, nie bało się geometrii i czytania mapy na lekcjach geografii" J. Cieszyńska

kreatywnewrota.pl

strony internetowe sklepów edukacyjnych i wydawnictw (skąd również pochodzą zdjęcia)

Zdjęcie chłopców: pixabay